

1 Asia

Parikkalan kunnan vesihuoltolaitoksen hinnoittelu Melkonien vesiosuuskunnalle

2 Osapuolet

Toimenpidepyynnön kohde:
Parikkalan kunta

Toimenpidepyynnön tekijä:
Melkonien vesiosuuskunta

3 Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto jättää asian tutkimatta

4 Asian vireille tulo

1. Melkonien vesiosuuskunta (myöh. myös vesiosuuskunta) on 2.8.2020 tehnyt Kilpailu- ja kuluttajavirastolle toimenpidepyynnön. Melkonien vesiosuuskunta viittaa toimenpidepyynnössään Kilpailu- ja kuluttajaviraston (myöh. myös KKV tai virasto) päätökseen dnro 379/KKV14.00.00/2014¹, jolla virasto jätti vesiosuuskunnan aiemman toimenpidepyynnön tutkimatta. Vesiosuuskunta katsoo, että Parikkalan kunnan soveltama talousveden hinnoittelutapa vesiosuuskunnille johtaa veden kohtuuttoman korkeaan ostohintaan. Melkonien vesiosuuskunta uudistaa vaatimuksensa asian tutkimisesta.

5 Asiaselostus

Kilpailu- ja kuluttajaviraston 11.3.2015 antama päätös

2. Kilpailu- ja kuluttajaviraston 11.3.2015 vesiosuuskunnan alkuperäiseen toimenpidepyyntöön antama päätös koski vesiosuuskunnan väitettä siitä, että Parikkalan kunta olisi syyllistynyt vesihuoltolaitoksensa kautta kilpailulaissa kiellettyyn kohtuuttomaan hinnoitteluun muuttamalla vesiosuuskunnalle aiemmin myöntämäänsä maksuperustetta.
3. Vesiosuuskunnan KKV:lle vuonna 2014 tekemän alkuperäisen toimenpidepyynnön mukaan vesiosuuskunta oli hankkinut Parikkalan kunnalta vettä 30 prosentin alennuksella kunnan soveltamaan yleiseen vesitaksaan verrattuna. Parikkalan kunta oli esittänyt Melkonien vesiosuuskunnan yleisestä taksasta saaman alennuksen pienentämistä 20 prosenttiin ja eräiden kunnan vesiosuuskunnalle tarjoamien palveluiden lopettamista. Vesiosuuskunta ja Parik-

---

¹ Ks. <https://www.kkv.fi/globalassets/kkv-suomi/ratkaisut-aloitteet-lausunnot/ratkaisut/kilpailuasiat/2015/muut-ratkaisut/r-2014-00-0379.pdf>

kalan kunta eivät KKV:n päätöksen antamiseen mennessä olleet päässeet sopimukseen veden hinnoittelusta vesiosuuskunnalle.

4. Kilpailu- ja kuluttajavirasto jätti päätöksellään 11.3.2015 vesiosuuskunnan toimenpidepyynnön tutkimatta. Virasto perusteli päätöstään muun muassa sillä, että asiassa oli kyse elinkeinonharjoittajien välisestä sopimusriidasta, joiden ratkaisemiseen kilpailulaki ei pääsääntöisesti ole tarkoitettu. Virasto viittasi myös siihen, että toimenpidepyynnössä esitetyt kilpailunrajoitusepäilyt kohdistuvat yksittäiseen tapaukseen ja rajatulle alueelle, eivätkä siten näyttäisi olevan kansantaloudellisesti merkittäviä.
5. Virasto selosti päätöksessään, että kilpailulain tarkoituksena ei ole tietyn hintatason tai tietyn kannattavuustason määrittäminen yritysten noudatettavaksi ja että kilpailulaissa kielletyn kohtuuttoman hinnoittelun puuttumiskynnys on korkealla. Käytännössä hinnoittelun kohtuuttomuus kilpailulain näkökulmasta edellyttää yleensä selkeää ylilyöntiä hinnoittelussa. Virasto ei kilpailuoikeudellisten arviointikriteerien ja käytettävissään olleiden tietojen pohjalta pitänyt todennäköisenä, että asiassa olisi ollut kyse kilpailulain 7 §:ssä tarkoitettusta kohtuuttomasta hinnoittelusta².
6. Melkonien vesiosuuskunta ei valittanut KKV:n päätöksestä markkinaoikeuteen.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston käytettävissä olevat tiedot

7. Viraston käytössä on ollut vesiosuuskunnan uuden toimenpidepyynnön, sen liitteiden ja niissä esitettyjen tietojen lisäksi Etelä-Karjalan käräjäoikeuden³ ja Itä-Suomen hovioikeuden⁴ päätökset asiassa, joka on koskenut Parikkalan kunnan vesiosuuskuntaa vastaan nostamaa velkomuskannetta vuosiin 2015 - 2017 kohdistuvista talousveden toimitusten maksusaatavista. Asian käsittelyn ollessa Melkonien vesiosuuskunnan valituksen seurauksena kesken Itä-Suomen hovioikeudessa Parikkalan kunta ja vesiosuuskunta päätyivät asiaan sovintoratkaisuun. Itä-Suomen hovioikeus vahvisti osapuolten sovintoratkaisun päätöksellään 21.2.2019.
8. Viraston käytettävissä on niin ikään ollut tiedot Parikkalan kunnan Melkonien vesiosuuskunnalle viraston aiemman päätöksen jälkeen toimittaman talousveden määrästä ja vesiosuuskunnan Parikkalan kunnalle suorittamista maksuista aikavälillä 2015 - 2019. Kilpailu- ja kuluttajaviraston Parikkalan kunnalta saamien tietojen mukaan kunta on kyseisellä aikavälillä toimittanut Melkonien vesiosuuskunnalle vajaan 20 000 kuutiometriä talousvettä vuosittain. Vesiosuuskunta on suorittanut vv. 2017 - 2019 alle kolmanneksen maksuista, joita kunta on siltä laskuttanut. Parikkalan kunta on 24.9.2020

² KKV:n perusteet ilmenevät yksityiskohtaisesti päätöksestä.

³ Etelä-Karjalan käräjäoikeuden päätös 23.3.2018 (vireille 23.2.2016 dnro W16/1204)

⁴ Itä-Suomen hovioikeuden päätös 21.2.2019 (dnro S 18/499)

saattanut vireille Etelä-Karjalan käräjäoikeudessa uuden velkomuskanteen⁵ vesiosuuskuntaa vastaan veden toimituksia koskevasta saatavistaan aikavälillä 2017-2020.

9. Melkoniemen vesiosuuskunnan ja Parikkalan kunnan välillä ei ole sovintoratkaisun jälkeenkään solmittu kirjallista sopimusta veden toimittamisesta vesiosuuskunnalle ja vedenmyynnin ehdoista. Parikkalan kunnan talousveden myyntihinta kunnan alueella toimiville vesiosuuskunnille mukaan lukien Melkoniemen vesiosuuskunta on ollut 80 % sen normaalista vesitaksasta vuosina 2015-2019 ja 75 % vuonna 2020. Parikkalan kunta on jatkanut veden toimituksia Melkoniemen vesiosuuskunnalle, mutta samoin kuin tämän aiemmasta toimenpidepyynnöstä ilmeni, vesiosuuskunta ei hyväksy tapaa, jolla kunta jakaa vesijohtoverkostonsa kustannukset asiakkaille.
10. Toimenpidepyynnön liitteissä on vesiosuuskunnan ja Parikkalan kunnan välistä kirjeenvaihtoa, josta ilmenee, millä tavoin ja, millä perusteilla vesiosuuskunta ja kunta ovat erimieliseksi jäänyttä asiaa käsitelleet. Aineistossa on myös eräitä vesiosuuskunnan pyytämiä asiantuntijoiden näkemyksiä erimielisyyden oikeudellisesta luonteesta ja sen ratkaisemistavoista.

6 Oikeudellinen arvio

6.1 KKV:n tehtävien tärkeysjärjestykseen asettaminen ja tutkimatta jättäminen

11. Kilpailulain 1 §:n 1 momentin mukaan lain tarkoituksena on terveen ja toimivan taloudellisen kilpailun turvaaminen vahingollisilta kilpailunrajoituksilta. Kilpailulain 1 §:n 2 momentin mukaan kilpailulakia sovellettaessa on erityisesti otettava huomioon markkinoiden toimintaedellytysten ja elinkeinonharjoittamisen vapauden suojaaminen niin, että myös asiakkaat ja kuluttajat hyötyvät kilpailusta. Säännöksen yksityiskohtaisten perustelujen (HE 88/2010) mukaan lain tarkoitus ei sen sijaan ole tarjota oikeussuojakeinoja yksittäisten sopimussiirtojen ratkaisuun tai suojata elinkeinonharjoittajaa kilpailijan tai kaupparekumppanin kohtuuttomilta tai mielivaltaisilta menettelytavoilta, ellei kysymys samalla ole menettelystä, jonka tutkiminen on tarpeen terveen ja toimivan kilpailun turvaamiseksi markkinoilla
12. Kilpailulain 32 §:n 1 momentin mukaan Kilpailu- ja kuluttajavirasto asettaa tehtävänsä tärkeysjärjestykseen. Sen mukaan viraston on suunnattava voimavaransa niin, että se puuttuu ensisijaisesti kilpailun toimivuuden, kansantalouden ja yleisen edun kannalta merkittäviin kilpailunrajoituksiin sekä kaikkein vakavimpiin kilpailunrajoituksiin. Säännöksen tavoitteena on varmistaa, että Kilpailu- ja kuluttajavirasto käyttää toimivaltaansa niin, että lain 1 §:ssä ilmaistu lain tavoite toteutuu mahdollisimman hyvin.
13. Kilpailulain 32 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi jättää asian tutkimatta, jos asiaa koskeva toimenpidepyyntö on ilmeisen

⁵ Etelä-Karjalan käräjäoikeudessa 24.9.2020 vireille tullut asia dnro:lla L20/897

perusteeton. Säännöksen perustelujen mukaan toimenpidepyyntö on ilmeisen perusteeton esimerkiksi silloin, jos toimenpidepyynnön kohteena oleva asia ei kuulu Kilpailuviraston toimivaltaan tai kilpailulainsäädännön alaan tai jos toimenpidepyynnössä esitetyt seikat eivät selvästi liity kilpailun turvaamiseen.

6.2 Arviointi asian tutkimatta jättämisestä

14. Kilpailu- ja kuluttajavirasto pitää 2.8.2020 toimenpidepyynnössä esitettyjä vaatimuksia ilmeisen perusteettomina. Toimenpidepyynnön ja viraston käytettävissä olevan muun aineiston perusteella ei ole nähtävissä markkina- ja kilpailuolosuhteiden muuttuneen KKV:n antaman päätöksen jälkeen. Toimenpidepyynnössä ei toisaalta ole esitetty lainkaan sellaista uutta tietoa, jonka perusteella tutkimatta jättämisen edellytyksiä olisi kilpailulain nojalla syytä arvioida uudelleen.
15. Asiassa on korostetusti edelleen kyse kahden osapuolen välisestä riita-asiasta. Kyse on Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimivaltaan nähden kaikilta merkityksellisiltä osin samasta jo vesiosuuskunnan aiemmassa toimenpidepyynnöstä ilmenevästä Parikkalan kunnan vesiosuuskunnalle soveltamaa talousveden hinnoittelua koskevasta erimielisyydestä, joka on jatkunut vähintään vuodesta 2015 lähtien.
16. Kilpailu- ja kuluttajaviraston käytettävissä olevat tiedot eivät myöskään anna aihetta epäillä kilpailulaissa kiellettyä kilpailunrajoitusta. Asia myös edelleen rajautuu yksittäistapaukseksi ja maantieteellisesti rajatulle alueelle ja sen kansantaloudellinen merkitys on vähäinen.
17. Siltä osin kuin KKV:lle on toimenpidepyynnössä esitetty vaatimuksia muiden kuin kilpailulain soveltamisesta, toimenpidepyynnön kohteena oleva asia ei kuulu viraston toimivaltaan.

7 Johtopäätökset

18. Edellä esitetyin perustein Kilpailu- ja kuluttajavirasto jättää asian tutkimatta.
19. Kilpailu- ja kuluttajavirasto ei ota tässä päätöksessä kantaa siihen, onko toimenpidepyynnön kohteen menettely ollut kilpailulain vastaista. Mikäli Kilpailu- ja kuluttajavirasto saa uutta tietoa, jonka perusteella tutkimatta jättämisen edellytysten täyttymistä on syytä arvioida uudelleen, virasto voi ottaa asian uudelleen käsiteltäväkseen

8 Sovelletut säännökset

Kilpailulaki 32 §.

9 Muutoksenhaku

KKV:n tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

10 Lisätiedot

Lisätietoja antaa erityisasiantuntija Anne Rämö-Tervonen sähköpostitse ane.ramo-tervonen(at)kkv.fi tai puhelimitse 029 505 3326.

Johtaja Valtteri Virtanen

Erityisasiantuntija Anne Rämö-Tervonen

LIITE Valitusosoitus